

Anstalten i det samme Spor. Det er Mortensens Forsvar for hans Optræden, at han har fulgt denne Opfordring, men, erklærer han, han har efterhaanden som Aarene gik, gjort Straffene lempeligere og mindre, og paa Spørgsmaal erklærer han, at det er hans Opfattelse, at man opnaar lige saa gode Resultater ved faa som ved mange Straffe. Men Mortensen har gaaet en haard Skole igennem. Hans Liv har formet sig saaledes, at han har bevæget sig fra Flakkebjerg, hvor han først var Elev, siden Lærer, til Københavns Skolevæsen og tilbage til Flakkebjerg. For en Børneopdrager er det egentlig ikke nogen mangesidig Uddannelse, og det er saare betegnende for ham, at han ikke som andre Skolemænd og Børneopdragere har været udenlands og set, hvorledes man der leder lignende Institutioner. Alt er forblevet i den gamle Skure.

Det er jo ikke alene Pryglene, vi anke over. Den højtærede Justitsminister har neppe selv været paa Flakkebjerg, men hvis han havde været der, havde han ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til den graa Hverdagstone, der hviler over denne Anstalt. Det er ved Prygl og atter Prygl, at man vil søge at opdrage Børnene og faa dem til at arbejde og blive gode Mennesker. Flidspræmier eksistere ikke. Leg, Sport, Gymnastik drives ikke i nogen Grad. Musik, Sang kendes ikke indenfor disse Mure. Det er saare betegnende, at en af de Mænd, der have aflagt Vidneforklaring, og hvis Vidnesbyrd dog betyder noget, nemlig Lærer Dalsgaard-Hansen, som under Clausen og Mortensen har været Lærer paa Anstalten, oplyser, at da Mortensen en Gang skulde rejse til København for at tale med Overbestyrelsen, sagde Lærerne til ham: Kunne vi ikke faa en Madras her til Gymnastiksalen? Mortensen trak paa det: En Madras, det behøvede man ikke til Børnene. Saa købte Lærerne noget Sækkelærred og lavede selv en Madras. Da en af Lærerne forsøgte at indføre Spil, Krok, sagde Mortensen: Det kunne vi ikke have noget af. Overhovedet hviler der over Flakkebjerg i Modsætning til andre Institutioner af lignende Karakter en Kedsomhedens Tone, der præges af det Spor, hvori Møller førte Opdragelsen ind. Og derfor

siger jeg, at selv om man lader være at prygle paa Flakkebjerg, er det ikke tilstrækkeligt. Derom er der ingen Tvivl, at der ikke prygles mere paa Flakkebjerg som før. Det erklærede Forstander Mortensen i Gaar, da jeg talte med ham, at Haandjernene eksisterede ikke mere. De ere forsvundne. Jeg bad, om jeg maatte se et af dem, de vare der ikke mere. Riset er der ikke mere. Det er fejlet væk. Kritikken har øvet sin Virkning.

Naar den højtærede Minister nu siger til Tingets Medlemmer, at de Herrer maa vel erindre, at disse Afstraffelser fordele sig over en Række af Aar, og at de ligge længere tilbage i Tiden, vil jeg sige, at vor Kritik, i alt Fald min Kritik, ikke er af ny Dato. I Forgaars var det 20 Aar siden, jeg første Gang var paa Flakkebjerg. Den socialdemokratiske Presse er i mangfoldige Tilfælde vegent tilbage for at kritisere Forholdene paa Flakkebjerg for ikke at svække Tilliden til vore Opdragelsesanstalter. Men Forholdene have under Mortensen været af den Beskaffenhed, at forinden denne offentlige Kritik begyndte, førtes der et Regiment, der maatte føre til alle de Grusomheder, alle de haarde, meningsløse Afstraffelser, som Forhørsprotokollen oplyser. Nu er det for Resten et Spørgsmaal, om ikke de afhørte Drenges Forklaringer i nogen Grad ere afgivne under et vist Tryk. Jeg har en Formodning om, at Drengene ikke i alle Tilfælde have sagt den fulde Sandhed.

Der er f. Eks. Drengen Hans Frich, Søn af en Maskinarbejder i Aarhus. Han blev forhørt, om han nogen Sinde havde set Mortensen beruset. Dertil svares: „Med Hensyn til Opholdet i Skelskør har Komparentinden kun fortalt, at Forstanderen blev flere Timer i Skelskør efter Forhørets Afslutning, saa at han først kom hjem ud paa Natten, og at han ved den Lejlighed efter Drengens Sigende havde faaet noget i Hovedet. Drengen havde imidlertid ingen Nød lidt, han havde faaet Mad og Drikke og sad i Forstanderens Kåppe, saa at der ikke var Tale om at fryse“ — han sad der fra Kl. 6 Eftermiddag til Kl. 1 Nat —, „Drengen har heller ikke overfor Komparentinden talt om, at Lærerne og Forstanderen drak, saa de bleve berusede, derimod har han brugt Udtrykket, at de